

Voorstel tot het vaststellen van de Verordening op de rekenkamercommissie Oldenzaal 2019

Aan de gemeenteraad

Samenvatting van het voorstel

Uw raad wordt voorgesteld een nieuwe verordening op de rekenkamercommissie vast te stellen. Deze nieuwe verordening bepaalt dat de gemeente Oldenzaal van een (slapende) rekenkamercommissie met een gemengde samenstelling (externe voorzitter en extern lid samen met interne raadsleden) overstapt naar een externe rekenkamercommissie (samengesteld uit een externe voorzitter en twee externe leden).

De werkwijze blijft hetzelfde, de nieuwe verordening creëert de mogelijkheid dat de nieuwe rekenkamercommissie voor de raden van Dinkelland, Oldenzaal en Losser gaat werken. Tubbergen maakt geen deel uit van deze samenwerking.

Er is dan sprake van één commissie die rekenkameronderzoeken kan uitvoeren voor drie gemeenten. Na vaststelling van de verordening zal worden gestart met de werving van een voorzitter en twee leden.

De gemeente Oldenzaal houdt tevens de mogelijkheid om aan te sluiten bij rekenkameronderzoeken die op regionaal niveau worden uitgevoerd. Deelname is afhankelijk van het onderwerp.

Aanleiding voor dit voorstel

Uw raad heeft in 2012 besloten te bezuinigen op het budget van de rekenkamer, hierdoor was het niet meer mogelijk om een rekenkamer bestaande uit een externe voorzitter met een extern lid in stand te houden en onderzoeken uit te laten voeren. De gemeente Oldenzaal heeft destijds besloten om deel te nemen aan een aantal regionale onderzoeken.

De Oldenzaalse raad heeft nu de wens uitgesproken om weer een actieve rekenkamercommissie in te stellen die actief onderzoeken uitvoert op het gemeentelijk beleid. De rekenkamercommissie is immers een belangrijk instrument voor de raad om controle uit te oefenen waarbij onafhankelijkheid, objectiviteit, professionaliteit en kwaliteit geborgd zijn.

Door de auditcommissie is de keuze gemaakt om over te stappen naar het model van een volledig uit externe leden samengestelde rekenkamercommissie. Om dit te formaliseren is een nieuwe verordening nodig.

Beoogd resultaat van te nemen voorstel

De beschikbaarheid en werking van een nieuwe verordening die de instelling van een uit externe leden bestaande rekenkamercommissie mogelijk maakt die rekenkameronderzoeken kan gaan uitvoeren voor Dinkelland, Oldenzaal en Losser.

Argumentatie

Voor elke gemeenteraad geldt de plicht (Gemeentewet) de rekenkamerfunctie in te vullen. In de praktijk doen gemeenteraden dit door de instelling van een rekenkamer of een rekenkamercommissie. Vaak werken rekenkamers en rekenkamercommissies voor meerdere gemeenten. De gemeente Oldenzaal heeft van 2006 tot 2012 een rekenkamercommissie gehad met een gemengde samenstelling: een externe voorzitter, één extern lid en drie raadsleden.

De externe voorzitter en het externe lid werkten in NOT-verband. De vier NOT-gemeenten hadden dus dezelfde voorzitter en hetzelfde externe lid. Mede onder druk van de noodzaak van bezuinigen, in combinatie met een wat lagere ambitie op het onderwerp rekenkameronderzoeken, heeft de raad in

2012 besloten om de constructie met een externe voorzitter en een extern lid af te schaffen en over te stappen naar de mogelijkheid om deel te nemen aan regionale rekenkameronderzoeken met de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Hengelo, Hof van Twente en Tubbergen.

De raad van Oldenzaal heeft dus in de afgelopen 7 jaar weinig ambitie getoond op het onderwerp rekenkameronderzoek. In de raad is het besef toegenomen dat een goede invulling van de rekenkamerfunctie de raad de beschikking geeft over een belangrijk controle-instrument. Daarbij wordt steeds meer onderkend dat de criteria onafhankelijkheid en kwaliteit essentieel zijn voor uit te voeren rekenkameronderzoeken. Dit heeft zich vertaald in de opdracht naar de griffie om de overstap naar een extern samengestelde rekenkamercommissie voor te bereiden, bij voorkeur in NOT-verband.

Met het vaststellen van de voorliggende verordening voorziet de raad in de het instellen en laten functioneren van een externe rekenkamercommissie, bestaande uit een voorzitter en twee leden, werkend voor de gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal. De raad (presidium) van Tubbergen heeft het standpunt ingenomen niet deel te nemen.

Na vaststelling van deze verordening kan de werving van een voorzitter en twee leden opgepakt worden.

Externe communicatie

Uiteraard zal deze besluitvorming en het instellen van een nieuwe rekenkamercommissie op de gebruikelijke wijze extern worden gecommuniceerd. Daarbij zal het presidium een rol spelen.

Financiële paragraaf

De met dit besluit gemoeide structurele lasten worden geraamd op € 15.000,00 (€ 10.000,00 onderzoeksbudget en € 5.000,00 vergoedingen en faciliteiten voorzitter en leden). Dekking kan in 2019 worden gevonden in het bestaande budget voor de rekenkamercommissie. De extra lasten zullen ingaande 2020 worden opgenomen in de begroting en daartoe worden verwerkt in de 2^e bestuursrapportage 2019.

In de vergadering van het politiek forum van 18 maart 2019 is besloten uw raad te adviseren tot behandeling en besluitvorming over te gaan.

Oldenzaal, 19 maart 2019

Het presidium,

de griffier,

de voorzitter,

J.H. Brokers

P.G. Welman

Bijlagen

Bijlage bij de verordening op de rekenkamercommissie gemeente oldenzaal 2019, als bedoeld in artikel 2, lid 3 en artikel 4, lid 2: verordening (functieprofielen)

Nr. 883

De raad van de gemeente Oldenzaal;

gelezen het voorstel van het raadspresidium van 13 maart 2019, reg.nr. INTB-19-03980;

gelet op artikel 81o (hfdst IVB), 147 en 182 tot en met 185 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen:

1. de navolgende Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Oldenzaal 2019;
2. de functieprofielen voorzitter en lid rekenkamercommissie;
3. het budget voor de rekenkamercommissie met € 5.000,00 te verhogen tot € 15.000,00; deze verhoging te verwerken in de 2^e bestuursrapportage 2019 en ingaande 2020 structureel op te nemen in de begroting;
4. de griffie te mandateren tot de werving voor de leden in Noord-Oost Twents verband.

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. wet: Gemeentewet;
- b. commissie: de rekenkamercommissie van de gemeente Oldenzaal;
- c. voorzitter: de voorzitter van de rekenkamercommissie;
- d. secretaris: de ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie;
- e. doelmatigheid: de mate waarin een organisatie erin slaagt met een zo beperkt mogelijke inzet van de beschikbare middelen het gewenste resultaat te bereiken;
- f. extern lid: een lid van de rekenkamercommissie dat door de gemeenteraad van buiten de kring van zijn leden is benoemd;
- g. doeltreffendheid: de mate waarin een organisatie erin slaagt met de geleverde prestaties de gestelde doelen of de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken;
- h. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en raadsbesluiten.

Hoofdstuk 2 Taak, samenstelling en lidmaatschap van de rekenkamercommissie

Artikel 2 De rekencommissie

1. De raad stelt een rekenkamercommissie in.
2. De commissie bestaat uit drie, door de raad benoemde leden.
3. De raad stelt een functieprofiel vast voor de leden.
4. De leden worden voor een periode van vier jaar benoemd. Zij zijn nadien nog eens voor vier jaar benoembaar.
5. Op de leden van de commissie is artikel 81f van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. De leden zijn onafhankelijk en neutraal ten opzichte van de gemeente Oldenzaal.
6. Op de leden zijn artikel 81g en artikel 15 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2a Personele unie

Voor de uitvoering van haar taken en werkzaamheden werkt de commissie in een personele unie voor de gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal.

Artikel 3 Taken en bevoegdheden van de rekenkamercommissie

1. De commissie voert onderzoek uit naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de rekenkamercommissie ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, tweede lid.
2. De commissie kan ook onderzoek uitvoeren naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van andere lichamen, organen en rechtspersonen.
3. De artikelen 183 en 184 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4 De voorzitter

1. De raad benoemt een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter uit de leden van de commissie.
2. De raad stelt een functieprofiel vast voor de voorzitter.
3. Alvorens de voorzitter de functie kan uitoefenen leggen zij in een vergadering van de raad de eed of belofte af, conform artikel 14 van de wet.
4. De voorzitter legt aan de raad jaarlijks een lijst over met daarin de hoofd- en nevenfuncties die op dat moment vervuld worden.
5. De voorzitter draagt zorg voor het leiden van de onderzoeken van de commissie, het tijdig en periodiek bijeenroepen van de commissie, het leiden van de vergaderingen, het bewaken van de uitgangspunten en werkwijze, het bevorderen van een zorgvuldige besluitvorming, een optimale communicatie en de inhoudelijke aansturing van de secretaris.
6. Bij ontstentenis van de voorzitter treedt de plaatsvervangend voorzitter op als voorzitter.

Artikel 5 De leden

1. De raad stelt een functieprofiel vast voor de leden.
2. Alvorens de leden hun functie kunnen uitoefenen leggen zij in een vergadering van de raad de eed of belofte af, conform artikel 14 van de wet.
3. De leden leggen aan de raad jaarlijks een lijst over met daarin de hoofd- en nevenfuncties die op dat moment vervuld worden.

Artikel 6 Einde lidmaatschap

1. De raad ontslaat de leden of stelt hen op non-activiteit. Artikel 81d van de Wet is van overeenkomstige toepassing.
2. Het lidmaatschap van een lid van de commissie eindigt:
 - op eigen verzoek;
 - indien de raad van oordeel is dat het lid niet langer geschikt is voor het lidmaatschap van de commissie.
 - bij de aanvaarding van een functie die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de commissie;

Artikel 7 Vergoedingen

1. De leden ontvangen een vergoeding voor het deelnemen aan de vergaderingen van de commissie. Ten aanzien van deze vergoeding is het Rechtspositiebesluit Raads- en Commissieleden van overeenkomstige toepassing. De voorzitter ontvangt driemaal, de leden tweemaal het bedrag dat is genoemd in Tabel IV van dit besluit.
2. De door de leden noodzakelijk gemaakte kosten van reizen en verblijf worden vergoed volgens de voor commissieleden geldende reis- en verblijfkostenregeling van de gemeente.

3. De vergoedingen komen ten laste van het budget van de commissie.
4. De kosten worden voor zover mogelijk toegerekend aan de gemeente voor welke de werkzaamheden worden verricht. Niet direct aan de gemeente toe te rekenen kosten worden over alle gemeenten verdeeld op basis van het aantal per gemeente te verrichten onderzoeken per jaar.

Hoofdstuk 3 Ambtelijke ondersteuning

Artikel 8 De secretaris van de rekenkamercommissie

1. De griffier wijst een functionaris aan als ambtelijk secretaris van de commissie.
2. De ambtelijk secretaris staat de commissie bij de uitvoering van haar taken terzijde.
3. De ambtelijk secretaris legt rechtstreeks verantwoording af aan de commissie over de wijze waarop de ondersteunende taken worden verricht.
4. De secretaris draagt zorg voor de agendaplanning, de verslaglegging en de vorming van dossiers.

Hoofdstuk 4 De werkwijze van de rekenkamercommissie

Artikel 9 Reglement van orde

De commissie stelt een reglement van orde voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden vast. De commissie zendt het reglement ter kennisneming naar de raad.

Artikel 10 Verslag en onderzoeksplan

De commissie doet jaarlijks voor 1 april verslag aan de raad van haar werkzaamheden in het voorgaande jaar en dient jaarlijks voor 1 december haar onderzoeksplan in voor het volgende jaar.

Artikel 11 Onderzoeksprotocol

De commissie stelt een onderzoeksprotocol vast waarin de richtlijnen zijn opgenomen die de commissie hanteert bij het uitvoeren van onderzoeken.

Artikel 12 Onderzoeksonderwerpen en onderzoeksopdracht

1. De commissie kiest zelfstandig de onderwerpen voor haar onderzoek. De commissie kan op verzoek van de raad een onderzoek instellen. De raad kan daartoe een gemotiveerd verzoek doen. Als de commissie het verzoek van de raad niet inwilligt motiveert zij haar beslissing aan de raad.
2. De commissie formuleert de onderzoeksopdracht. Deze houdt in:
 - de probleem- en/of de vraagstelling,
 - de onderzoeksopzet,
 - de noodzaak/wenselijkheid van inschakeling van externe deskundigheid,
 - de onderzoeksbegroting.
3. De commissie stuurt de ontwerponderzoeksopdracht ter kennisneming naar de raad.

Artikel 13 Werkwijze

1. De commissie is belast met en verantwoordelijk voor de uitvoering, begeleiding en sturing van het onderzoek volgens de door haar vastgestelde onderzoeksopdracht. Tevens is de commissie inhoudelijk verantwoordelijk voor het onderzoeksrapport dat als resultaat van het onderzoek wordt opgesteld.
2. Voor de uitvoering van het onderzoek kan de rekenkamercommissie, met inachtneming van het beschikbare budget, externe personen of bureaus inschakelen. Ingeschakelde externe deskundigen verrichten hun onderzoekswerkzaamheden onder verantwoordelijkheid van de commissie.
3. De commissie informeert, indien zij dit wenselijk acht, de raad tussentijds over het verloop van het onderzoek.

4. De commissie vergadert in beslotenheid, haar rapporten zijn openbaar. Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet Openbaarheid van Bestuur kan de commissie rapporten die aan de raad worden voorgelegd of gedeelten daarvan als geheim aanmerken.
5. De leden van de commissie en degenen die ten behoeve van de commissie werkzaam zijn, zijn verplicht tot geheimhouding van al hetgeen hen in hun hoedanigheid van lid respectievelijk medewerker respectievelijk onderzoeker ter kennis is gekomen.
6. De commissie kan openbare informatieve vergaderingen beleggen.
7. Indien een lid op een of andere wijze betrokken is geweest bij het onderzoeksonderwerp, dan meldt hij dit aan de voorzitter.
8. De commissie is bevoegd bij alle leden van het gemeentebestuur en bij alle ambtenaren de mondelinge en schriftelijke inlichtingen in te winnen die zij nodig acht voor de uitvoering van de onderzoeken. De leden van het gemeentebestuur en de ambtenaren van de gemeente zijn verplicht de gevraagde inlichtingen binnen de door de commissie gestelde termijn te verstrekken.
9. Artikel 184 van de Gemeentewet is op de commissie van toepassing.
10. De commissie stelt de betrokken ambtenaren in de gelegenheid om binnen een door haar te stellen termijn, die ten minste twee weken bedraagt, opmerkingen over de correctheid van het feitenonderzoek aan de commissie kenbaar te maken. Betrokkenen zijn degenen wier taakuitvoering (mede) voorwerp van onderzoek is of is geweest. De rekenkamercommissie bepaalt wie verder als betrokkenen worden aangemerkt.
11. Na de ambtelijke hoor- en wederhoor ten aanzien van de feiten legt de commissie haar bevindingen en haar oordeel vast in een conceptrapport. De commissie formuleert daarbij haar conclusies en aanbevelingen.
12. De commissie stelt het college in de gelegenheid om binnen een door haar te stellen termijn, die ten minste twee weken bedraagt, zijn zienswijze op het onderzoek en het rapport kenbaar te maken. De commissie voegt een eventuele zienswijze toe aan het rapport.
13. Na vaststelling door de commissie worden het onderzoeksrapport en de nota met conclusies en aanbevelingen en de zienswijze van betrokkenen op het rapport zo spoedig mogelijk, onder toezending van een afschrift aan het college en betrokkenen, aan de raad aangeboden. Vanaf moment is het onderzoeksrapport openbaar, behoudens het bepaalde in het vijfde lid.
14. Indien een lid op een of andere wijze betrokken is geweest bij het onderzoeksonderwerp, dan meldt hij dit aan de voorzitter.
15. De leden van de rekenkamercommissie streven er naar om over formuleringen, conclusies en aanbevelingen consensus te bereiken. Alle besluiten worden bij meerderheid opgemaakt. Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van de leden aan de vergadering en aan de stemming heeft deelgenomen. Ingeval van stakende stemmen beslist de stem van de voorzitter.

Hoofdstuk 5 Het budget van de rekenkamercommissie

Artikel 14

1. De commissie is bevoegd binnen een aan haar beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen ten behoeve van de uitvoering van haar taken
2. De raad stelt jaarlijks het in het eerste lid bedoelde budget vast.
3. Ten laste van het in het eerste lid bedoelde budget worden de kosten gebracht van:
 - a. de vergoedingen aan de leden;
 - b. de ambtelijk secretaris;
 - c. externe deskundigen die eventueel door de commissie zijn ingeschakeld;
 - d. eventueel overige uitgaven die de commissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.
4. De commissie is voor de besteding van het budget uitsluitend verantwoording schuldig aan de raad. De voorzitter treedt op als budgethouder.
5. Indien het budget ontoereikend is kan de commissie om een aanvullend budget vragen bij de raad. Dit geschiedt gemotiveerd en schriftelijk.

Artikel 15 Inwerkingtreding en intrekking oude verordening

Deze verordening treedt in werking op 1 februari 2019. Op deze datum vervalt de Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Oldenzaal 2005.

Artikel 16 Citeerartikel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Oldenzaal 2019.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 25 maart 2019

de griffier,

de voorzitter,

J.H. Brokers

P.G. Welman

Bijlage bij de Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Oldenzaal 2019 als bedoeld in artikel 2, lid 3 en artikel 4, lid 2:

Functieprofiel voorzitter rekenkamercommissie (behorend bij de Verordening op de rekenkamercommissie)

Doel van de functie

De rekenkamercommissie is belast met het uitvoeren van onderzoeken naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur of van andere lichamen, organen en rechtspersonen zoals is omschreven in artikel 3 van de Verordening op de rekenkamercommissie.

Plaats in de organisatie

Is lid van de gemeentelijke rekenkamercommissie van de gemeente Oldenzaal en rapporteert aan de gemeenteraad van de gemeente Oldenzaal.

Verantwoordelijkheid en omvangsgebied

De voorzitter van de rekenkamercommissie is binnen de rekenkamercommissie:

- samen met de andere leden van de rekenkamercommissie belast met het bepalen van de onderzoeksonderwerpen en het (laten) uitvoeren van onderzoeken;
- belast met het rapporteren van de onderzoeksresultaten aan de raad;
- eindverantwoordelijk voor de aansturing van de (externe) onderzoekers;
- verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke ondersteuning;
- eindverantwoordelijk voor een adequate interne organisatie van de rekenkamerfunctie, inclusief agendasetting en daadwerkelijke uitvoering.;
- verantwoordelijk voor het beheren van het budget.

Contacten

De voorzitter van de rekenkamercommissie onderhoudt in ieder geval contact met:

- leden van de rekenkamercommissie
- secretaris van de rekenkamercommissie
- (externe) onderzoekers
- raad
- raadsgriffier
- college
- burgemeester
- gemeentesecretaris
- medewerkers ambtelijke organisatie

Kennisniveau en competenties

Algemeen:

- HBO/WO werk- en denkniveau
- bestuurlijk- en politiek-strategisch inzicht
- overzicht van en globaal inzicht in de belangrijkste beleidsterreinen van de lokale overheid

Ervaring:

- ruime bestuurlijke ervaring en vaardigheden
- politieke- en maatschappelijke betrokkenheid
- affiniteit met het doen van onderzoek

Competenties:

- conceptueel en analytisch denken
- overtuigingskracht
- tonen van leiderschap
- goede mondelinge communicatie
- komen tot onafhankelijke oordeelvorming
- diplomatie
- samenwerkingsvaardigheden

Incompatibiliteiten:

- bekleedt geen functie bij de gemeente Oldenzaal en heeft dit in de afgelopen 10 jaar ook niet bekleed;
- bekleedt geen functie die een onafhankelijk oordeelsvorming ten aanzien van de door de gemeente gesubsidieerde instellingen in de weg kan staan;

Functieprofiel lid rekenkamercommissie

(behorend bij de Verordening op de rekenkamercommissie)

Doel van de functie

De rekenkamercommissie is belast met het uitvoeren van onderzoeken naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur of van andere lichamen, organen en rechtspersonen zoals is omschreven in artikel 3 van de Verordening op de rekenkamercommissie.

Plaats in de organisatie

Is lid van de gemeentelijke rekenkamercommissie van de gemeente Oldenzaal en rapporteert primair aan de voorzitter van de rekenkamercommissie en secundair aan de gemeenteraad van de gemeente Oldenzaal.

Verantwoordelijkheid en omvangsgebied

Het externe lid van de rekenkamercommissie is binnen de rekenkamercommissie:

- samen met de andere leden van de rekenkamercommissie belast met het bepalen van de onderzoeksonderwerpen en het (laten) uitvoeren van onderzoeken;
- werkt mee aan of ondersteunt bij de uitvoering van (delen van) een onderzoek;
- ondersteunend in het rapporteren van de onderzoeksresultaten van de raad;
- werkt mee aan een adequate organisatie van de rekenkamerfunctie, inclusief agendasetting en daadwerkelijke uitvoering.

Contacten

Het extern lid van de rekenkamercommissie onderhoudt in ieder geval contact met:

- voorzitter van de rekenkamercommissie
- overige leden van de rekenkamercommissie
- secretaris van de rekenkamercommissie
- (externe) onderzoekers
- raad
- raadsgriffier
- college
- burgemeester
- gemeentesecretaris
- medewerkers ambtelijke organisatie

Kennisniveau en competenties

Algemeen:

- HBO/WO werk- en denkniveau
- bestuurlijk- en politiek-strategisch inzicht
- overzicht van en globaal inzicht in de belangrijkste beleidsterreinen van de lokale overheid

Ervaring:

- ruime bestuurlijke ervaring en vaardigheden
- politieke- en maatschappelijke betrokkenheid
- affiniteit met het doen van onderzoek

Competenties:

- conceptueel en analytisch denken
- komen tot onafhankelijke oordeelsvorming
- samenwerkingsvaardigheden
- goede mondelinge- en schriftelijke communicatie
- onderzoeksvaardigheden

Incompatibiliteiten:

- bekleedt geen functie bij de gemeente Oldenzaal en heeft dit in de afgelopen 10 jaar ook niet bekleed;
- bekleedt geen functie die een onafhankelijk oordeelsvorming ten aanzien van de door de gemeente gesubsidieerde instellingen in de weg kan staan;

Hoort bij raadsbesluit van 25 maart 2019, nr. 883
de griffier,